

**SVEUČILIŠTE U SPLITU
FILOZOFSKI FAKULTET**

Odsjek za sociologiju

Predmet: *Suvremene metodološke paradigme u sociologiji 1*

Akadska god. 2006./07.

Studentica: Majda Čuvic

**«KVALITATIVNOST KRITIČKE TEORIJE»
(metodološki esej)**

*recenzentice: prof.dr. Anči Leburic (Filozofski fakultet u Splitu)
asist. Zorana Šuljug (Filozofski fakultet u Splitu)*

*Esej je recenziran 01.02.2007. i prema Odluci Povjerenstva za izdavačku djelatnost
Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Splitu, donesenoj dana 10.04.2007., postavljeno na
www.ffst.hr (službenoj WEB stranici Filozofskog fakulteta u Splitu)*

Sociološka kritička teorija koristi kvalitativni pristup. Njezina najveća i najizraženija prednost i kvaliteta je upravo njena kritičnost, tj. kritičko analiziranje subjekata, predmeta i pojava na koje se odnosi. Ona prodire u samu srž osobina i problema onoga što analizira. Svojom kritičnošću širi horizonte, mijenja svijesti ljudi, mišljenja i poglede na svijet. Sposobnost radikalne kritike njezino je najjače oružje kojim argumentira svaku tvrdnju i postavku.

Nastoji shvatiti i objasniti ljudsko ponašanje na način da iznosi argumente i protuargumente nečijeg ponašanja i djelovanja, njegove uzroke, tijek i posljedice. Kritička teorija se ne zadržava na površini stvarnosti, ona "grebe" duboko među ljude, njihove odnose, interakcije, djelovanja, uzroke, posljedice, razloge. Tu se zadržava preko istraživača i teoretičara kritičke perspektive koji hipotetiziraju, promatraju, istražuju, analiziraju, sistematiziraju i donose zaključke kao rezultate istraživačkog procesa.

Kritičke teorije su zasnovane na pretpostavci da je društvena stvarnost dinamična, da se mijenja i da neprestano "napreduje" linijom progresa. Prema tome, jedna kritička

teorija u dogledno vrijeme može postati uzrokom neke druge (buduće) kritičke teorije, a u isto vrijeme je možda posljedica neke prethodno postavljene teorije.

Ona ne nastoji generalizirati svoje tvrdnje, jer se ne odnosi na sve i svih u isto vrijeme. Nastoji obuhvatiti sve procese i pojave suvremenog društvenog života, ali jedne po jedne. Dok zaključuje o jednoj stvarnosti, drugu isključuje. Sistematizira ih i karakterizira individualno. U tom je smislu veoma nedvosmislena, konkretna i sposobna u diferenciranju.

Dakle, smatram da je kritička teorija ta koja ima puno mogućnosti i potencijala za mijenjanje svijeta, barem u glavama, djelovanjima i odnosima među ljudima, nositeljima društva. Kritički pristup ima jako sredstvo za to – svoju snažnu kritiku.